

Varianta_1

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

Anul școlar 2020 – 2021

Limba și literatura română

Profesor: Dumitraș Monica
Colegiul Național „Mihai Eminescu” Oradea

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

Subiectul I

70 de puncte

Citește fiecare dintre textele de mai jos pentru a putea răspunde cerințelor formulate.

Textul 1

Întâi se auzi un tunet, adânc, înfundat, a cărui vibrație se răspândește prin unde, până la chila *Speranței* și de aici se transmite catargelor. (...) Pe urmă un fulger vertical despărți frontul în două, de sus până în apa oceanului, unde se înfipse aruncând flăcări orbitoare, întocmai ca un uriaș aparat de sudat. Îndată alte fulgere împânzirează orizontul, într-o liniște care dădea priveliștii ceva nereal; scripșirile lor scurte păreau răsfrânte din mișcarea unor săbii, pe care comandanții oștirilor le agita, îndemnându-și luptătorii la atac.

Atunci, ca și când chiar ar fi așteptat acest semnal, norii porniră, căscând o gură uriașă, cu o falcă pe cer, cu alta pe ocean. Veneau, într-adevăr, unii pe sus, alții pe jos, în rasul valurilor, iar între ei rămânea un hău negru al cărui fund se tot adâncea. Veneau ca o lavă neagră, vâscoasă, cotropind apa și cerul înalt, unii adâncindu-se în valuri ca și cum ar fi vrut să stârpească viața oceanului până în adâncuri, alții măturând cerul în căutarea stelelor de sus, ca ele să nu mai răsară la noapte și în nici una din celelalte nopți. Iar cerul luminat care rămânea dincoace și oceanul scaldat în soare se retrăgeau fuga, lăsând să se întindă în locul lor împărăția de smoală a vajnicului uragan. (...)

Negrilă rămăsese agățat pe parapet, ca la început, și de acolo întorcea capul din când în când, privind întrebător, poate cu nerăbdare, poate neliniștit, la fiecare om din echipaj. Nimeni nu vorbea, nu erau de dat porunci, nu era de făcut nimic decât de așteptat, dar prin scândurile punții oamenii se simțeau legați de căpitan ca prin niște fire, ca prin niște nervi care aveau să le transmită hotărârile lui.

Și iată că deodată văzură toți cum zidul negru, parcă surpat la temelii, prinse să se încline către sud, la început încet, șovăitor, apoi mai repede, peretele se curbă, se zvârcoli, până ce, scurt, se răsturnă cu toată greutatea lui, înfigându-și stâlpii de smoală, frânți, în catargele *Speranței*. Corabia pârâi adânc, pârâi cu glasurile tuturor copacilor care erau durați în trupul ei, și se prăvăli pe bordul stâng, până ce apa trecu peste parapet.

În acel moment *Speranța* primise dezlănțuirea uraganului din tribord și se rostogolea pe valuri spre sud-vest, pe vechiul ei drum, cu etrava gemând, cu chila pârâind, cu catargele arcuite ca niște plopi plâpânzi bătuți de vânt, cu sarturile șuierând, în vreme ce, sub bezna care acoperise oceanul, rafalele de ploaie, amestecate cu pachete uriașe de apă purtate pe sus, se rostogoleau peste bord, ca un șir de tăvăluge ude care voiau să lichefizeze totul în jur, lemnul, fierul, pânza, să nu mai rămână pe lume decât un singur element. (...)

La ora douăsprezece, după ce încercase zadarnic să închidă ochii să se odihnească un ceas, Anton Lupan simți că balansul corăbiei luase un ritm amenințător; pereții cabinei trosneau, gata să sară din cuie, panourile clempăneau pe jos, smulse de la locurile lor. (...)

- S-a rupt vela mică, domnule! zise cărmaciul.
- Văd, Gherasime!
- N-am îndrăznit să ridic altă velă.
- Bine! Uraganul n-o să mai țină multă vreme.
- Măcar de-ar da Dumnezeu!

Gherasim luă mâna de pe cârmă și dădu să se închine; dar după ce făcu prima mișcare, mâna îi rămase țeapănă, cu cele trei degete împreunate pe frunte.

— Ia uite, domnule! strigă speriat.

În dreapta, înapoia traversului, departe, peste valurile care se învălmășeau nebunește, se vedea rostogolindu-se și apropiindu-se pe îndelete, aproape cu lene, un munte negru de apă care înghițea jumătate din înălțimea cerului. Venea domol, fără grabă, strivind valurile cealalte și în fața lui oceanul haotic părea blajin și neted ca o câmpie.

— Toată lumea sub punte! Intrați în cabină și închideți tambuchiul în urmă! Repede, sub punte toată lumea! strigă căpitanul.

Radu Tudoran, *Toate pânzele sus!*

Textul 2

Uraganul Irma a ajuns la nord de Puerto Rico cu o viteză a vântului ce se apropie de 300 km/h. Distribuitorul de energie electrică a declarat că 965.000 de persoane, aproape două treimi din totalul clienților, au rămas fără curent electric. Autoritățile spun că cel puțin 50.000 de oameni au rămas fără apă potabilă și că 14 spitale se bazează în prezent pe generatoarele de urgență, relatează *Adevărul*.

Inima uraganului a trecut direct peste insula Barbuda, unde a cauzat mai multe inundații masive, precizează Serviciul Național Meteorologic. Cel puțin o persoană a murit în Barbuda, iar ministrul pentru afaceri externe al Franței a adăugat că alte două persoane au murit pe insulele Sfântul Martin și Sfântul Barts. Prim-ministrul din Antigua și Barbuda, Gaston Browne, a declarat că efectele uraganului sunt „sfâșietoare și absolut devastatoare”. Acesta din urmă a mai precizat într-un interviu pentru o televiziune americană că „95% dintre clădiri au fost afectate de devastări”. Potrivit autorităților, 60% din cei aproximativ 1400 de locuitori au rămas fără locuințe.

Uraganul Irma a înregistrat aproape 300 km/h, apropiindu-se de Uraganul Allen din 1980, care a avut 305 km/h, potrivit Centrului Național al Uraganelor. Mai mulți meteorologi americani spun că ar putea fi cel mai puternic uragan format vreodată în Oceanul Atlantic, adăugând că datorită ultimelor ploii din Puerto Rico, se așteaptă la inundații masive.

(preluat de pe <https://www.history.ro/sectiune/actualitate/articol/irma-ce-cel-mai-puternic-uragan-din-istorie-format-in-oceanul-atlantic>)

A. Scrie răspunsul pentru cerințele de mai jos cu privire la textele date.

1. Menționează, din primul text, două fenomene ale naturii, specifice izbucnirii uraganului. **2 puncte**

2. Înaintea dezlănțurii uraganului membrii echipajului:

- a) se agită pe punte, ascultând poruncile căpitanului.
- b) nu vorbesc, ci așteaptă neliniștiți.
- c) stau sub punte pentru a fi la adăpost.
- d) Vorbesc între ei și caută un loc unde să se adăpostească.

2 puncte

3. Prim-ministrul din Antigua și Barbuda, Gaston Browne, a declarat la o televiziune americană că:

- a) 965.000 de persoane au rămas fără curent electric.
- b) cel puțin 50.000 de oameni au rămas fără apă potabilă
- c) 95% dintre clădiri au fost afectate de devastări
- d) două persoane au murit.

2 puncte

4. În fragmentul extras din romanul *Toate pânzele sus!* de Cezar Petrescu se evidențiază:

- a) frumusețea naturii.
- b) curajul oamenilor.
- c) optimismul oamenilor.
- d) forța naturii.

2 puncte

5. Notează „X” în dreptul fiecărui enunț pentru a stabili corectitudinea sau incorectitudinea acestuia, bazându-te pe informațiile din cele două texte. **6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
La începutul izbucnirii uraganului, o parte din cer e scăldată de soare.		
<i>Speranța</i> se rostogolea pe valuri spre nord-vest.		
Gherasim este căpitanul vasului <i>Speranța</i> .		
Căpitanul ordonă echipajului să se adăpostească sub punte.		
Uraganul Irma a avut o viteză a vântului de peste 300 km/h.		
Potrivit autorităților, cel puțin 50.000 de oameni au rămas fără apă potabilă.		

6. Menționează, în câte un enunț, tiparul textual din fiecare dintre fragmentele de mai jos:

- a) — *S-a rupt vela mică, domnule! Zise cărmaciul.*
 — *Văd, Gherasime!*
 — *N-am îndrăznit să ridic altă velă.*
 — *Bine! Uraganul n-o să mai țină multă vreme.*
 — *Măcar de-ar da Dumnezeu!*

b) *Iar cerul luminat care rămânea dincoace și oceanul scăldat în soare se retrăgeau fuga, lăsând să se întindă în locul lor împărăția de smoală a vajnicului uragan.* **6 puncte**

7. Prezintă, în cel puțin 30 de cuvinte, o idee comună care se poate desprinde, la nivelul conținutului, din cele două fragmente. **6 puncte**

8. Crezi că omul este neputincios în fața forțelor dezlănțuite ale naturii? Justifică-ți răspunsul, în 50 – 80 de cuvinte, valorificând informații din al doilea text citat. **6 puncte**

9. Asociază fragmentul din *Toate pânzele sus!* de Radu Tudoran cu un alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, în 50 – 80 de cuvinte, prezentând o asemănare și o deosebire dintre ele. **6 puncte**

B. Scrie răspunsul pentru fiecare răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

1. Rescrie, din enunțul dat, două cuvinte care conțin grupuri vocalice diferite. Vei menționa care este grupul vocalic din cuvintele rescrise și vei preciza denumirea grupului vocalic.

Venea domol, fără grabă, strivind valurile celelalte și în fața lui oceanul haotic părea blajin și neted ca o câmpie. **2 puncte**

2. Fac parte din același câmp lexical toate cuvintele din seria:

- a) uragan, fulger, plopi, valuri.
 b) ocean, uragan, nori, munte.
 c) neliniște, poruncă, tăcere, credință
 d) chilă, catarg, velă, tribord.

2 puncte

3. Rescrie enunțul *Inima uraganului a trecut direct peste insula Babuda, unde a cauzat mai multe inundații masive*, înlocuind cuvântul „a cauzat” cu un sinonim și cuvântul „masive” cu un antonim.

4 puncte

4. Transcrie, din enunțurile date, două verbe la moduri personale diferite. Vei preciza atât modul, cât și timpul verbelor extrase.

Atunci, ca și când chiar ar fi așteptat acest semnal, norii porniră, căscând o gură uriașă, cu o falcă pe cer, cu alta pe ocean.(...) La ora douăsprezece, după ce încercase zadarnic să închidă ochii să se odihnească un ceas, Anton Lupan simți că balansul corăbiei luase un ritm amenințător.**6 puncte**

5. Transformă construcția activă din enunțul „Un fulger vertical despărți frontul în două.” într-o construcție pasivă. **6 puncte**

6. Alcătuieste un enunț asertiv în care substantivul „căpitan” să aibă funcția sintactică de complement prepozițional și un enunț interogativ în care pronumele demonstrativ „aceștia” să aibă funcția sintactică de complement indirect. **6 puncte**

7. Completează spațiile libere din textul de mai jos, reprezentând comentariul unui pasionat de călătorii, cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze. **6 puncte**

Mi-aș dori _____ (*a descoperi*, modul conjunctiv, timpul prezent)

în timpul călătoriei _____ (adjectiv pronominal posesiv) tărâmurii uimitoare, care să mă impresioneze _____ (adverbul *puternic*, grad comparativ de superioritate) decât tot ce am văzut până acum.

Subiectul al II-lea

(20 de puncte)

Imaginează-ți că ai călătorit la bordul corăbiei *Speranța*, menționată în textul *Toate pânzele sus!* de Rdu Tudoran. Redactează o notă din jurnalul tău de călătorie, de cel puțin 150 de cuvinte, care să cuprindă prezentarea unei emoții/ a unui sentiment din timpul acesteia.

Compunerea ta trebuie să conțină o secvență narativă, una descriptivă și una explicativă. Data redactării jurnalului este 16 iunie 2020.

Punctajul pentru compunere se acordă astfel:

- conținutul compunerii – 12 puncte
- redactarea compunerii – 8 puncte (marcarea corectă a paragrafelor – 1 punct; coerența textului – 1 punct; proprietatea termenilor folosiți – 1 punct; corectitudine gramaticală – 1 punct; claritatea exprimării ideilor – 1 punct; respectarea normelor de ortografie – 1 punct; respectarea normelor de punctuație – 1 punct; lizibilitate – 1 punct).

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.

EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2020 – 2021
Limba și literatura română
BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

- Se punctează oricare alte formulări/modalități de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Punctajul total este de 100 de puncte. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total acordat pentru lucrare.
- În cazul itemilor obiectivi, alegerea de către elev a două variante de răspuns duce la anularea rezolvării exercițiului respectiv.

SUBIECTUL I

70 de puncte

A.

1. câte 1 punct pentru notarea oricăror două fenomene ale naturii, specifice izbucnirii uraganului (de exemplu: „tunet”, „fulger/ fulgere”, „nori”, „ploaia/ rafale de ploaie”, „vânt”) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **b** **2 puncte**
3. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **c** **2 puncte**
4. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
5. câte 1 punct pentru stabilirea corectitudinii/ incorectitudinii fiecăruia dintre enunțuri **6 x 1 punct = 6 puncte**

Enunțul	Corect	Incorect
La începutul izbucnirii uraganului, o parte din cer e scăldată de soare.	X	
<i>Speranța</i> se rostogolea pe valuri spre nord-vest.		X
Gherasim este căpitanul vasului <i>Speranța</i> .		X
Căpitanul ordonă echipajului să se ascundă sub punte.	X	
Uraganul Irma a avut o viteză a vântului de peste 300 km/h.		X
Potrivit autorităților, cel puțin 50.000 de oameni au rămas fără apă potabilă.	X	

6. – câte 2 puncte pentru menționarea fiecărui tipar textual din fiecare dintre fragmentele date:
  - a) dialogat; b) descriptiv **2 x 2 puncte = 4 puncte**
  - câte 1 punct pentru formularea fiecărui răspuns în câte un enunț **2 x 1 punct = 2 puncte**
7. – precizarea unei legături, la nivelul conținutului, care se poate stabili între cele două texte date (de exemplu: descrierea efectelor devastatoare ale aceluiași fenomen - uraganul etc.) **2 puncte**
  - prezentarea legăturii precizate: prezentare adecvată și nuanțată – 3 puncte; schematică – 2 puncte; încercare de prezentare – 1 punct **3 puncte**
  - respectarea numărului minim de cuvinte **1 punct**
8. – menționarea răspunsului la cerința dată **1 punct**
  - motivarea răspunsului menționat, valorificând textul dat: nuanțat și adecvat, cu valorificarea textului dat – 4 puncte; schematic, cu valorificarea textului dat – 2 puncte; tendință de generalizare, încercare de motivare, lipsa de valorificare a textului – 1 punct **4 puncte**
  - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
9. – precizarea unui alt text literar studiat sau citit ca lectură suplimentară, asociat fragmentului din *Toate pânzele sus!* de Radu Tudoran **1 punct**
  - câte 2 puncte pentru prezentarea asemănării și a deosebirii: adecvat – 2 puncte; simpla precizare a asemănării/a deosebirii – 1 punct **2 x 2 puncte = 4 puncte**
  - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**

B.

1. câte 1 punct pentru fiecare grup vocalic indicat corect (de exemplu: vena – (ea) – diftong ascendent; câmpie – (i-e) hiat) **2 x 1 punct = 2 puncte**
2. scrierea literei corespunzătoare răspunsului corect: **d** **2 puncte**
3. câte 2 puncte pentru înlocuirea corectă a fiecărui cuvânt indicat (de exemplu: a provocat= a produs; masive=minore) **2 x 2 puncte = 4 puncte**
4. – câte 1 punct pentru transcrierea oricăror două verbe la moduri diferite (de exemplu: ar fi așteptat, încercase, să se odihnească etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
 – câte 1 punct pentru precizarea corectă a modului (de exemplu: ar fi încercat – condițional-optativ, încercase – mod indicativ; să se odihnească – mod conjunctiv etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
 – câte 1 punct pentru precizarea corectă a timpului (de exemplu: ar fi încercat – perfect, încercase – mai-mult-ca-perfectul; să se odihnească – prezent etc.) **2 x 1 punct = 2 puncte**
5. – transformarea corectă a construcția activă din enunțul „Un fulger vertical despărți frontul în două.” într-o construcție pasivă (Frontul a fost despărțit în două de un fulger vertical.) **6 puncte**
6. – câte 2 puncte pentru alcătuirea unui enunț asertiv, în care substantivul „căpitan” să aibă funcția sintactică de complement prepozițional (de exemplu: Echipajul vorbea din priviri cu căpitanul.) și a unui enunț interogativ în care pronumele demonstrativ „aceștia” să aibă funcția sintactică de complement indirect (de exemplu: - Ai dat acestora câte un manual?) **2 x 2 puncte = 4 puncte**
 – câte 1 punct pentru corectitudinea enunțului (logică și gramaticală) **2 x 1 punct = 2 puncte**
7. câte 2 puncte pentru completarea spațiilor libere din textul dat cu forma corectă a cuvintelor scrise între paranteze (*să descopăr, mele, mai puternic*) **3 x 2 puncte = 6 puncte**

Subiectul al II-lea**(20 de puncte)****Conținutul compunerii – 12 puncte**

- adecvarea conținutului la cerință, prin prezentarea unei călătorii la bordul corabiei *Speranța*: în totalitate – 2 puncte; parțial, cu divagații – 1 punct **2 puncte**
- notarea datei **1 punct**
- utilizarea persoanei I în redactarea notei de jurnal **1 punct**
- prezentarea unei emoții/a unui sentiment, resimțită/resimțit în timpul călătoriei: nuanțată – 2 puncte; schematică – 1 punct **2 puncte**
- câte 2 puncte redactarea fiecăreia dintre secvențele solicitate (narativă, descriptivă, explicativă) cu respectarea tiparului textual: în totalitate – 2 puncte; parțial – 1 punct **3 x 2 puncte = 6 puncte**

Redactarea compunerii – 8 puncte

- marcarea corectă a paragrafelor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- coerența textului: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- proprietatea termenilor folosiți: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- corectitudinea gramaticală: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- claritatea exprimării ideilor: în totalitate – 1 punct; parțial – 0 puncte **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- respectarea normelor de punctuație (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte) **1 punct**
- lizibilitate **1 punct**

Notă! Punctajul pentru redactare se acordă doar în cazul în care compunerea are minimum 150 de cuvinte și dezvoltă subiectul propus.